

2024-07-15 Nr. NV-1886

NUTARIMO PROJEKTAS		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. GEGUŽĖS 26 D. NUTARIMO NR. 634 „DĖL BEŠEIMININKIO, KONFISKUOTO, VALSTYBĖS PAVELDĖTO, VALSTYBEI PERDUOTO TURTO, DAIKTINIŲ ĮRODYMŲ, LOBIŲ IR RADINIŲ PERDAVIMO, APSKAITYMO, SAUGOJIMO, REALIZAVIMO, GRAŽINIMO IR PRIPAŽINIMO ATLIEKOMIS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO		
TAP-24-287(3) TAIS-23-18240(4)		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
		Finansų ministerija	2024-05-28 TAP	☒ LRV posėdis (A dalis)
Įgyvendina Vyriausybės programą	☒ Taip			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Teikiamu projektu siekiama prisidėti prie Vyriausybės 2019 m. balandžio 17 d. nutarimu Nr. 371 patvirtintame Nacionaliniame oro taršos mažinimo plane nustatytų tikslų ir uždavinių, susijusių su oro taršos mažinimu, įgyvendinimo, sudarant sąlygas mažinti viešajame eisme dalyvaujančių aplinką teršiančių, techniškai netvarkingų transporto priemonių skaičių. Techniškai netvarkingos viešajame eisme dalyvaujančios transporto priemonės ne tik kelia grėsmę eismo saugumui, didina aplinkos užterštumo lygį, bet ir kenkia sveikatai, kelia aktyvios ir norinčios gyventi švaresnėje aplinkoje visuomenės susirūpinimą ir nepasitenkinimą.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projekto tikslui pasiekti siūloma pakeisti Vyriausybės 2004 m. gegužės 26 d. nutarimu Nr. 634 patvirtintas Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, valstybei perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, gražinimo ir pripažinimo atliekomis taisykles taip, kad tokiam turtui priskirtos, atitinkamų valstybės institucijų žinioje esančios transporto priemonės, kurios pirmą kartą buvo užregistruotos prieš 20 metų ar anksčiau (išskyrus elektra varomas ar istorinėmis pripažintas motorines transporto priemones), būtų pašalintos iš viešojo eismo ir utilizuotos, nepriklausomai nuo jų tinkamumo toliau eksploatuoti.

Pagal šiuo metu galiojančias Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, valstybei perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, gražinimo ir pripažinimo atliekomis taisykles Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (toliau – VMI) turi nustatyti, ar toks turtas (šiuo atveju transporto priemonės) yra realizuotinas (t. y. transporto priemonės įregistruotos, identifikuotos ir pripažintos tinkamomis eksploatuoti) ar nerealizuotinas, ir valstybės institucijos, kurių žinioje yra šis turtas, realizuotiną turtą perduoda VMI (realizuoti tolesniam naudojimui), o nerealizuotiną turtą pripažįsta atliekomis ir perduoda atliekų tvarkytojui.

Teikiamu projektu siūloma nustatyti, kad VMI neperduodamos transporto priemonės, kurios pirmą kartą buvo užregistruotos prieš 20 metų ar anksčiau (išskyrus elektra varomas ar istorinėmis pripažintas motorines transporto priemones). Tokias transporto priemones atliekomis pripažintų ir perduotų jas atliekų tvarkytojui valstybės institucija, kurios žinioje minėtos transporto priemonės yra.

Finansų ministerija teigia, kad priėmus nutarimo projektą bus sudarytos sąlygos mažinti viešajame eisme dalyvaujančių aplinką teršiančių, techniškai netvarkingų transporto priemonių skaičių, pagerės aplinkos būklė ir viešojo eismo sauga, bus prisidėta prie Direktyvoje 2016/2284 nustatyto išmetamo azoto oksidų kiekio sumažinimo tikslo įgyvendinimo kuo greičiau.

Paminėtina, kad pagal iš VMI gautus duomenis, per 2023 metus VMI realizavo 1 152 vienetus senesnių nei 20 metų transporto priemonių už 698 tūkst. eurų. Jeigu šios transporto priemonės būtų likviduotos (utilizuotos), už jas būtų gauta 196 tūkst. eurų (170 eurų už 1 toną). VMI apskaičiavimu, tokių transporto priemonių administravimo kaštai sudarytų apie 129 tūkst. eurų. Valstybės biudžeto pajamų praradimas būtų 373 tūkst. eurų. Finansų ministerija pažymi, kad, nepaisant poveikio valstybės biudžetui dėl negautų transporto priemonių pardavimo pajamų, svarbu atkreipti dėmesį į Nacionalinio oro taršos mažinimo plano 1 priedo 1 punkte iškeltą tikslą sumažinti aplinkos oro taršą sieros dioksido (SO₂), azoto oksidų (NO_x), amoniako (NH₃), kietųjų dalelių (KD_{2,5}) ir nemetaninių lakiųjų organinių junginių (NMLOJ) teršalais, didžiausią dėmesį skiriant taršos mažinimui iš pagrindinių teršėjų, kurio vienas iš uždavinių, nurodytų Nacionalinio oro

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

taršos mažinimo plano 1 priedo 1.2 papunktyje – sumažinti taršą NOx, didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui transporto sektoriuje.

Kriterijus pripažinti atliekomis transporto priemonės, kurios pirmą kartą užregistruotos prieš 20 metų ir anksčiau, pasirinktas atsižvelgiant į transporto priemonių techninės apžiūros statistinius duomenis, Lietuvoje registruotų transporto priemonių parko amžių. Siūloma nustatyti išimtį elektra varomoms ir istorinėms (didelę rinkos vertę turinčioms) transporto priemonėms. Techninės apžiūros duomenys rodo, kad taršos reikalavimų neatitikties atvejų skaičius priklauso nuo transporto priemonės amžiaus, t. y. senesnės transporto priemonės taršos reikalavimų neatitinka dažniau (ypač 15 metų ir senesnės).

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas derintas su Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacija.

Žemės ūkio ministerija, Valstybinė mokesčių inspekcija ir Lietuvos savivaldybių asociacija pastabų neturėjo. Aplinkos ministerijos, Susisiekimo ministerijos ir Teisingumo ministerijos teiktos pastabos ir pasiūlymai suderinti darbo tvarka. Su Vidaus reikalų ministerija suderinta darbo tvarka, parengus patikslintą projektą po tarpinstitucinio pasitarimo.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturi (į ankstesnes pastabas atsižvelgta).

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

2024 m. gegužės 28 d. tarpinstitucinio pasitarimo metu sutarta, kad Finansų ministerija pakartotinai įvertins Vidaus reikalų ministerijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus ir pateiks suderintą nutarimo projektą.

Vykdydama tarpinstitucinio pasitarimo sprendimą Finansų ministerija 2024 m. birželio 3 d. organizavo pasitarimą, kuriame dalyvavo Vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos atstovai, minėtų institucijų pastaboms ir pasiūlymams aptarti ir Nutarimo projektui suderinti.

Diskusijų su nurodytų institucijų atstovais metu nuspręsta, kad tikslinga tikslinti Nutarimo projektą, jame aiškiai nustatant, kad transporto priemonės, kurios pirmą kartą buvo užregistruotos prieš 20 metų ar anksčiau, (išskyrus elektra varomas ar istorinėmis pripažintas motorines transporto priemones) yra laikytinos nerealizuotinomis, todėl neperduodamos VMI. Pagal patikslintą Nutarimo projektą, tokių transporto priemonių apžiūra nebūtų atliekama ir nebūtų surašomas (priimamas) šio turto netraukimo į apskaitą dokumentas. Tokias transporto priemones atliekomis pripažintų ir perduotų jas atliekų tvarkytojui valstybės institucija, kurios žinioje minėtos transporto priemonės yra.

Patikslintas projektas darbo tvarka suderintas su Vidaus reikalų ministerija, kuri dėl patikslinto projekto pastabų neturi.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Vaclovas Medišauskas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas